ECZANE ECZACILIĞI BÜYÜK BİR DEĞİŞİM İÇİNDE

SEMA KARAGÜLLE

TEB 17.Bölge Zonguldak Eczacı Odası Başkanı

Üç büyük sosyal güvenlik kurumunda yapılacak olan birleşme sonucu oluşacak olan Genel Sağlık Sigortası ile eczane eczacılığı da değişim içine girecek, tek tip protokol ile eczacıların içinde bulunduğu kaos belki bir ölçüde azalacak.

SSK reçetelerinin dışarıya çıkmaya başladığı 10 Şubat 2005'ten evvel de periferdeki SSK dispanserlerinde ve sağlık ocaklarında yazılan SSK reçeteleri anlaşmalı eczaneler tarafından karşılanıyordu. Ayrıca il merkezlerinde de SSK hastanelerinde bulunmayan ilaçlar yine anlaşmalı eczaneler tarafından karşılanıyordu. Ancak 10 Şubat 2005'ten sonra tüm SSK reçetelerinin serbest eczanelerden karşılanmaya başlanması ile bir takım anlamsız uygulama değişiklikleri getirildi. Tüm reçetelerde sağlık karne ve hasta kimliğinin fotokopisinin istenmesi, reçetelerde başhekim onayı ve mührü aranması 10 Şubat'tan sonra getirilen uygulama değişiklikleri. Bir fotokopi ve mühür olayının milyonlarca SSK hastasını nasıl zorlayacağını yaşatacağı sıkıntılar önceden görülerek, SSK anlaşması imzalanırken bu maddelere müdahale edilmeliydi. Bu işten en karlı çıkanlar fotokopi makinesi imal eden ve satanlar oldu sanırım. Şu anda tüm eczanelerde fotokopi makineleri de demirbaşlar arasında yerini aldı.

Bir ay içinde üç kez sözleşme revizyonu yapıldı. Sözleşme imzalanmadan bu hatalar düzeltilseydi eczacı da hasta da bu sıkıntıları yaşamazdı. Hala bazı konularda belirsizlik görülüyor. Bunların içinde de en önemlisi ödeme zamanı. Son yapılan sözleşme revizyonu ile birlikte 15 günde bir fatura kesilebilecek ancak ödeme zamanıyla ilgili bir açıklama yok. Sözleşmenin ilk şeklinde her ayın 20'sinde fatura kesilecek 21 ile bir sonraki ayın 20'sine kadar fatura teslim edilecek, bu fatura tesliminden sonraki aydan sonra gelen ayın ilk 5 günü içinde ödenir şeklinde idi. Ancak şimdi 15 günde bir fatura kesilince 15'inde kesilen fatura 20'sine kadar teslim edilirse ödeme 45 güne geliyor. 30'unda kesilen faturanın ödemesi ise 65 güne geliyor.

Peki ya nüfusunun %99,7'si SSK'lı, eczacılarının %99.8'i SSK ile anlaşmalı olan Zonguldak'ta yaşananlara ne demeli! Buradaki reçete yoğunluğunu dikkate almadan Zonguldak ve Bartın'ın SSK Ankara Sağlık Müdürlüğü'ne bağlanması, toplanan reçetelerin bir kamyona yüklenerek Ankara'ya yollanması, Ankara'nın bunları kabul etmemesi, sonra vazgeçilerek Zonguldak'ta Sağlık İşleri Müdürlüğü kurulma kararı alınması, bu arada Zonguldak'ta eczacıların reçete teslim edecek muhatap bulamaması, Zonguldak ve Bartın İl Müdürlüğü'nün reçeteleri lütfen kabul etmesi, SSK Sağlık İşleri Müdürlüğü'nün kurulması gecikince şimdi de Zonguldak, Bartın ve Karabük reçetelerinin İstanbul'a yollanıyor olması bir öngörü eksikliğini göstermiyor mu?

Öyle veya böyle sorunlar kısmen çözülüp sonra başka sorunlar ortaya çıktığında onlar da çözüldüğünde ya SSK uygulama talimatı değişir ya da yeni sözleşme zamanı yaklaşır, yeni kaoslar yaşanır. Maalesef eczacının kaderi bu...

Bu arada ilaç fiyatları düşmesi sonucu yaşanan başka bir kaostan hiç söz etmiyorum. Hastalar ile yaşanan, doktorlar ile yaşanan çatışmalar, uygulama talimatını ve imzaladığı sözleşmeyi okumadan reçete karşılamaya çalışan eczacılar, bu eczacıların bilinçsizce yarattığı haksız rekabet ortamından da söz etmiyorum. Reçetelere tanı yazmayan, UST (Uzun süreli tedavi) diye bir terim icad eden doktorlar, UST yazılan reçeteleri karşılayan eczacılar ile UST'nin yeterli olmadığını bilen, reçeteye tedavinin süresinin de yazılmasının bilincinde olan eczacıların yaşadığı çatışma, sağlık ocaklarında kolesterol ölçüp sonunda reçeteye kolesterol ve lipid düşürücü ilaç yazan pratisyen hekimler, "bu ilacı uzman hekim yazmalı" dendiğinde "doktor yazdı niye vermiyorsunuz" diyen hasta, reçeteyi önünüzden çekip "ben diğer eczaneden alırım" diyen ve gerçekten de diğer eczaneden ilacını alarak getirip kafanıza atan hastalar, provizyon sistemine yanlış girilen doz nedeni ile 6 ay boyunca şeker ilacını alamayacak olan diyabet hastaları, yanlış ve rasgele girilen rapor teşhisleri, günün en yoğun saatinde birdenbire provizyon sisteminin kapanması, sistem çalışmıyor dendiğinde, ben başka eczaneden alırım diyen hastalar, başka eczaneden alınan o reçetelerin bir türlü provizyon sisteminde görülmemesi, eczanelerin çöp kutularında bulunan ilaç kupürleri, sisteme bir türlü girilemeyen reçeteleri eczacı görmesin diye kupürleri ile birlikte imha eden eczane çalışanları, uğradıkları zarardan haberi bile olmayan günde bilmem ne kadar SSK reçetesi yaptığı ile övünen (reçeteler kontrol edilmeye başlandıktan sonra karşılaşacağı kesintiler ile dövünecek olan) eczacılar, verdikleri faturanın yarısı hatalı reçeteler yüzünden kesilecek olan, bu zararın altından kalkamayarak iflas edecek olan eczacılar, ödemelerde gecikme olursa toplu iflasların yaşanacağı bir eczacılık sektöründen hiç söz etmek istemiyorum.

Umarım Genel Sağlık Sigortası çıktığında, tek tip protokol tek tip provizyon sistemi ile ilaç verilmeye başlandığında, o zamana kadar ayakta kalabilen eczaneler mutlaka büyük bir özveri ile hastalarına en iyi şekilde hizmet vermeye devam edebileceklerdir.